

Raport z Papui Zachodniej 2024 – 1

23 stycznia 2024

Przegląd wiadomości z Papui Zachodniej o starciach zbrojnych i zbrodniach w Indonezji.

SZEF DYSTRYKTU KRAMOMONGGA GINIE Z RĘKI LOKALNYCH MIESZKAŃCÓW. KONTROWERSYJNA AKCJA INDONEZYJSKICH SŁUŻB I 5 OFIAR ŚMIERTELNYCH W REGENCJI FAK FAK

Dramatyczne wiadomości napłynęły Regencji Fak-Fak w indonezyjskiej prowincji Papua Zachodnia (Papua Barat). Region, który rzadko oglądał w ostatnich latach siłowe starcia, a w którym zwolennicy niepodległości są represjonowani równie zawzięcie, jak mieszkańcy innych regionów Nowej Gwinei, kontrolowanej przez Indonezyjczyków, stał się areną krwawych zjść. Według pierwszych pogłosek kolportowanych przez indonezyjskie służby 15 sierpnia 2023 roku, zachodniopapuascy partyzanci mieli dokonać podpalenia budynku władz Dystryktu Kramomongga oraz doprowadzić do śmierci Darsona Hegemura, szefa tego dystryktu. Oprócz wspomnianych uszkodzeń podpalono też Szkołę Średnią Nr.4 Kokas (SMP Nr.4 Kokas – Sekolah Menengah Pertama). Trzy dni później podpalenie budynku biura miało się powtórzyć, lecz ofiar śmiertelnych tym razem nie było.

Jak później ujawniono, głównymi poruszcicielami zaistniałego biegu wypadków, byli lokalni mieszkańcy. Indonezyjska policja doszła do wniosku, że atak na Darsona Hegemura i budynki administracyjne dystryktu Kramomongga, były podyktowane

hucznymi obchodami Święta Niepodległości Republiki Indonezji, które zaplanowano z rozmachem na 17 sierpnia br. „Motywem było to, że nie spodobały im się obchody przeprowadzone na dużą skalę zgodnie z planem ówczesnych władz lokalnych” – poinformował 14 września 2023 roku, Daniel Tah Monang Silitonga, inspektor indonezyjskiej policji regionalnej w indonezyjskiej prowincji Papua Zachodnia (Papua Barat).

W podsumowaniu stwierdzono, że do śmiertelnego ataku na szefa dystryktu doszło 15 sierpnia o godzinie 19:30 czasu lokalnego. Sprawcy, w liczbie 25 osób, przyszli wyposażeni w broń, po czym zaatakowali i spalili biuro dystryktu Kramomongga. Niosąc maczety, włócznie, łuki i strzały, mieli zdewastować biura i pojazdy, a także zaatakować bezpośrednio Darsona Hegemura. „Naczelnik okręgu Kramamongga, był w stanie krytycznym, otrzymał leczenie w szpitalu regionalnym we Fakfak, ale nie udało mu się ostatecznie pomóc” – tłumaczył Silitonga.

Indonezyjskie służby po tym zdarzeniu tropiły sprawców zająć w Kramomongga – byli oni przedstawiani jako napastnicy, którzy dopuścili się śmiertelnego ataku na najwyższego urzędnika i mienie publiczne, działając z pobudek separatystycznych. Indonezyjskie służby, jak raportował Adam Erwindi, szef lokalnej agencji informacyjnej indonezyjskiej policji, zlokalizowały kwaterę główną grupy zbrojnej odpowiedzialnej za zajęcia z 15-18 sierpnia i 9 września dokonały na nią ataku napotykać na „opór uczestników wydarzenia”. W trakcie konfrontacji zginęło czterech Zachodnich Papuasów, a także aresztowano siedmiu innych. Ranny został Hengki F. Wonotarey, funkcjonariusz indonezyjskich służb. W siedzibie stawiającej opór ludności papuaskiej znaleziono granat, maczety, łuki i strzały (busur dan anak panah).

W późniejszym podsumowaniu poinformowano, że w rezultacie konsekwentnego pościgu, z rąk indonezyjskich mobilnych brygad policji (BRIMOB) zginęło pięć osób. Pierwszą ofiarą śmiertelną był Kristison Heremba, który stracił życie 31 sierpnia. W ataku na kwaterę z 9 września zginęli Otis Haniba, Nason

Hindom, Simon Kramandondo i N.Gewab. Indonezyjskie służby kontynuowały pościg, opublikowawszy z dumą wielką tablicę z wizerunkami i nazwiskami ludzi podejrzanych oraz poszukiwanych w tej sprawie. Główny inspektor policji regionalnej, Daniel T.M Silitonga, zapowiedział, że nazwiska i zdjęcia domniemyanych sprawców znajdujących się na liście osób poszukiwanych, celem zidentyfikowania i odnalezienia, będą eksponowane w miejscach publicznych.

Pewnie zaniepokojenie akcją wyraził prawnik Yan Christian Warinussy z LP3BH Manokwari, który zarekomendował zbadanie sprawy, czy przypadkiem indonezyjskie służby nie dopuściły się nieproporcjonalnej przemocy wobec cywilów. Istnieją przesłanki sugerujące, że osoby, które zginęły w rezultacie operacji policyjnej nie były związane z wydarzeniami z sierpnia 2023 roku. Wątpliwości dotyczą trzech cywilów zabitych przez członków mobilnych brygad policji (BRIMOB). Funkcjonariusze, z dużą dozą prawdopodobieństwa odebrali im życie przy użyciu broni palnej, nie rozpoznawszy z kim mają do czynienia. Świadek z Fakfak doniósł również grupie prawnej LP3BH Manokwari, że ciało Harembi pochowano natychmiast na „cmentarzu Covid-19”, uniemożliwiając rodzinie ofiary, zobaczenie członka rodziny przed pochówkiem. Lokalne źródła doniosły również przedstawicielom LP3BH Manokwari, że pozostałą czwórkę, która straciła życie w konfrontacji z BRIMOB, pochowano 10 września 2023 roku, na tym samym cmentarzu, także bez obecności ich rodzn.

LP3BH Manokwari podejrzewa, że w wyniku strzelaniny przeprowadzonej przez funkcjonariuszy BRIMOB naruszono prawo do życia pięciu cywilów. Twierdzenie te organizacja opiera o art. 4, art. 9, art. 17, art. 18 i art. 28 ustawy nr 39 z 1999 r. dotyczącej praw człowieka (HAM).

Dlatego organizacja prawna, na czele ze swym przewodniczącym Yanem Christianem Warinussy wezwała Krajową Komisję Praw Człowieka Republiki Indonezji (Komnas HAM RI) do natychmiastowego zbadania zarzutów poważnych naruszeń praw

człowieka w regencji Fakfak

LP3BH Manokwari wezwało również Prezydenta Republiki Indonezji Joko Widodo, aby nakazał szefowi policji krajowej, generałowi Listyo Sigit Prabowo, zaprzestanie dalszych działań wymierzonych w mieszkańców wiosek w dystrykcie Kramamongga w regencji Fakfak. Przybierały one formę zastraszania fizycznego i psychicznego, mogącego skutkować głęboką traumą psychiczną.

Z Regencji Fakfak stosunkowo rzadko docierają informacje na temat starć zbrojnych pomiędzy zintegrowanymi siłami TNI/Polri a Armią Narodowego Wyzwolenia Papui Zachodniej (TPN-PB). Zauważmy tutaj, że zabezpieczona przez funkcjonariuszy indonezyjskiej policji broń jest skromna (granat, maczety, strzały), co wskazuje na trudności w zdobyciu broni palnej. Wynika to z łatwiejszej penetracji przybrzeżnego terenu regencji Fakfak przez indonezyjskie służby, które nie natrafiają tu na te same trudności, które są nieodłączną częścią operacji w górzystym centrum wyspy. Możemy więc poważnie się na konkluzję, że brak „głębi operacyjnej” w regionach przybrzeżnych (region Ptasiej Głowy, regencji Kaimana i Fak-Fak) utrudnia skuteczny oraz intensywny transfer broni, a co za tym idzie, regularny opór siłowy wobec indonezyjskiego wojska dysponującego zaawansowanym technicznie arsenałem zbrojnym i narzędziami lokalizacyjnymi.

DYSTRYKT DEKAI: 5 PAPUASKICH NASTOLATKÓW ZGINĘŁO W WYBUCHU MINY PODŁOŻONEJ PRZEZ INDONEZYJSKICH ŻOŁNIERZY

W dniu 13 września 2023 roku doszło do tragedii w dystrykcie Dekai, w regencji Yahukimo leżącej w granicach prowincji Papua Górska (Papua Pegunungan). W wyniku zastosowania ładunku wybuchowego, miny podłożonej na drodze gruntowej Kali Brasa, uczęszczanej na co dzień przez członków ludu Ngalik i Kesing,

zginęło 5 osób. Wśród ofiar, młodych ludzi, którzy ponieśli śmierć w rezultacie eksplozji wymieniono następujących: Darminus Heluka, Musa Heluka, Man Senik, Yoman Senik i Kapai Payage.

Elkius Kobak, dowódca 16. Regionalnego Komanda Obronnego Armii Narodowego Wyzwolenia Papui Zachodniej w Yahukimo (KODAP XVI Yahukimo TPN-PB), jako winowajcę zdarzenia wskazał Alexa Zukarniana z posterunku Kotis Jalan Paradiso Dekai, miejscowych funkcjonariuszy policji w Yahukimo, a także Komendanta Marynarki Wojennej, którzy ignorują fakt, iż „ludność cywilna jest chroniona przez międzynarodowe prawo humanitarne”.

W rezultacie śmierci 5 cywilów w czterech obozowiskach, w których żyją papuascy uchodźcy wewnętrzni, doszło do odmów przyjmowania prowiantu pomocowego od indonezyjskiej policji i wojska. Uchodźcy obawiali się, że mogą paść ofiarą celowego otrucia, w ramach szerszej akcji przeciw papuaskiej ludności cywilnej. Postawa ta była formą niezadowolenia i braku zaufania wobec Heru Hidayana, dowódcy policji w Yahukimo. Współodpowiedzialnością za te wydarzenia oraz ogólną sytuację w Yahukimo oskarżono również lokalnych urzędników: Didimusa Yahuli, regenta Yahukimo oraz Esau Mirama, zastępcę regenta Yahukimo. Przedstawiciele regencji, działający w ramach hierarchicznej struktury podległej administracji indonezyjskiej, wyrazili wcześniej formalną zgodę i wydali zezwolenia na budowę posterunków indonezyjskich służb w regionie Dekai, w stolicy regencji Yahukimo, oraz w innych dystryktach.

Nieco tydzień później, śmierć papuaskich nastolatków w dystrykcie Dekai zyskała nowym kontekst, po tym gdy okazało się, że osobą odpowiedzialną za wydanie rozkazu podłożenia miny na drodze gruntowej, był Alex Zulkarnain, dowódca jednostki marynarki wojennej, znany jako zwolennik bardziej fundamentalistycznej odmiany islamu. Zulkarnain rozpoczął interwencję militarną w dystrykcie Dekai, 21 sierpnia 2023

roku, po tym gdy z rąk papuaskich partyzantów zginął Agung Pamuji Laksono, wysoki rangą żołnierz marynarki wojennej Republiki Indonezji. Motywowany chęcią zemsty dowódca, kazał podłożyć minę w nadziei, że na ukryty ładunek nastąpią bojownicy TPN-PB. Naiwna rachuba Zulkarnaina kosztowała życie pięciu papuaskich nastolatków w wieku od 15 do 18 lat. Wszyscy oni, byli członkami protestanckiego Kościoła KINGMI, którego znanym przywódcą jest pastor Benny Giay. Młodzi chłopcy, byli cywilami, w żadnym wypadku nie należeli do podkomendnych działających w tym regionie Yotama Bugiangge, lokalnego dowódcy TPN-PB.

W rezultacie ruchów wojskowych w regionie 675 osób, wyznania chrześcijańskiego opuściło swoje domy w obawie przed dalszą przemocą i stało się wewnętrznymi uchodźcami. Spośród tej grupy 12 osób zostało ciężko rannych, a jedno dziecko w wieku nieco ponad 12 miesięcy zmarło w tymczasowym obozowisku. Papuaski aktywista Fransis Nek Nek podkreśla, że podejście Indonezyjczyków względem Papuasów cechuje rasizm; takie podejście sprzyja wdrażaniu genocydu w zwolnionym tempie.

INDONEZYJSCY ŻOŁNIERZE ZABILI 5 BOJOWNIKÓW TPN-PB I POĆWIARTOWALI ICH CIAŁA

Sebby Sambom, rzecznik Armii Narodowego Wyzwolenia Papui Zachodniej (TPN-PB) poinformował, że w dniu 30 września 2023 roku zintegrowane siły indonezyjskiego wojska i policji (TNI/Polri) zaskoczyły śpiących bojowników TPN-PB we wsi Modusit w dystrykcie Serambakon, leżącym w granicach regencji Gwiezdne Góry (Pegunungan Bintang).

Ataku dokonano przy użyciu bazooki i karabinów snajperskich. Zaskoczeni członkowie 35-tego Komanda Obronnego TPN-PB (KODAP XXXV TPN-PB) mieli przy sobie 2 karabiny maszynowe, 1 pistolet oraz 300 sztuk amunicji. W trakcie uderzenia zginęło 5

partyzantów TPN-PB: Otobius Mimin, Neas Ati Mimin, Otto Kasipkam, Aleks Lepki oraz Tarkus Akmer. Indonezyjscy żołnierze zabrali zarówno ich broń, jak znajdującą się przy nich własność: pieniądze, smartfony i flagę niepodległościową Papui Zachodniej. Ciała poległych zostały poćwiartowane maczetami przez Indonezyjczyków.

Dowództwo Armii Narodowego Wyzwolenia Papui Zachodniej po tym wydarzeniu ogłosiło żałobę narodową (Duka Nasional). Z pewnością jest to duży cios w aktywność partyzantki zachodniopapuaskiej w regencji Gwiezdne Góry. Niezwykle rzadko indonezyjskiej armii kolonialnej udaje się pojmać lub zabić jakichkolwiek papuaskich bojowników. Dlatego śmierć aż pięciu członków TPN-PB jest dotkliwym wydarzeniem.

Niespełna dwa tygodnie wcześniej, 18 września 2023 roku 35. Regionalne Komando Obronne TPN-PB pod dowództwem Ananiasa Ati Mimina, spalili budynki lokalnych władz pełniących swe mandaty z nadania Indonezji, ostrzelali 2 samochody osobowe oraz ciężarówkę, transportujące funkcjonariuszy TNI/Polri. Jeden z indonezyjskich funkcjonariuszy poniósł śmierć w rezultacie tego ataku.

Dowódca KODAP XXXV Ananias Ati Minim nawołuje do powstania w całej Regencji Pegunungan Bintang, składającej się z 37 dystryktów i 277 wsi. Wystosował oświadczenie do ONZ, w którym podkreśla, że ta walka nie jest prowadzona pod hasłami domagania się dobrobytu i rozwoju infrastrukturalnego, a przywrócenia i uznania prawa do samostanowienia (hak penentuan nasib sendiri) narodu Papui Zachodniej. Oświadczenie zawierało również ostrzeżenie względem papuaskich urzędników, funkcjonujących w ramach struktur administracyjnych bądź militarnych Zjednoczonej Republiki Indonezji.

17-LETNI WITY UNUE – ŚMIERTELNA

OFIARA TORTUR I BRUTALNOŚCI INDONEZYJSKICH ŻOŁNIERZY

Ciało 17-letniego Wity'ego Unue (po prawej w nagraniu), zostało przywiezione przez indonezyjskich żołnierzy w pudle. Kiedy wojskowym nie udało się znaleźć członków jego rodziny, spalili tekturową trumnę z ciałem na samym środku polany. Wity Unue – wykonawca muzyczny i autor tekstów – był torturowany i przypalany żywcem. Jego rodzice, którzy niedawno uciekli przed represjami wojskowymi w obawie o swoje życie, byli zszokowani i zdruzgotani, gdy dowiedzieli się o losie swego syna.

17-letni Wity Unue to pierwsza osoba od prawej na powyższym nagraniu wideo.

Wity Unue był ofiarą śmiertelną rajdu indonezyjskiego wojska do wsi Kuyawagi – o czym informowaliśmy w ostatnich miesiącach. Wity Unue był jedną z sześciu osób zatrzymanych i brutalnie przesłuchiwanym przez indonezyjskich funkcjonariuszy, w związku z podejrzeniem o przynależność do TPN-PB. Indonezyjscy funkcjonariusze dopuścili się tortur. Żołnierze podgrzewali maczety w ogniu i przyciskali je do skóry. Piątka zatrzymanych została uwolniona, gdy informacje o rajdzie i poczynaniach indonezyjskich żołnierzy wyciekły do lokalnych mediów. Wity Unue nie przeżył tego seansu okrucieństwa.

Raga Kogoya, działaczka na rzecz praw człowieka z Papui Zachodniej potwierdziła, że wszystkie dzieci były torturowane. Kilka dni przed swoją śmiercią Wity został przesłuchany i zatrzymany wraz z trzema innymi chłopcami i dwoma młodymi mężczyznami. Ludźmi, którzy rzucili na nich cień podejrzeń i ograniczyli ich wolność, byli indonezyjscy żołnierze ze sił specjalnych, którzy szaleli w wiosce Kuyawagi, paląc domy, kościoły, terroryzowali lokalnych mieszkańców. Aresztowana

piątka Papuasów została przetransportowana helikopterem do regionalnego dowództwa wojskowego, znajdującego się 100 km od ich miejsca zamieszkania. To właśnie tam byli bici, przypalani przez porywaczy. Towarzysze niedoli Wity'ego być może przeżyli dlatego, że obrońcy praw człowieka poinformowali o uprowadzeniu młodzieży lokalne media. To stało się dla nich przepustką do wolności.

INDONEZYJSKA ARMIA ZAATAKOWAŁA POSTERUNEK MATOA. ZGINĘŁO 3 BOJOWNIKÓW TPN-PB

Sebby Sambom, rzecznik TPN-PB przekazał informacje od Armii Tabuniego, dowódcy batalionu Alguru, pochodzącą z 1 września 2023 roku. W tym dniu zintegrowane siły indonezyjskiego wojska i policji (TNI/Polri), zgodnie z dostarczoną notą, dokonali ataku na posterunek Mtoa przy użyciu granatów. W rezultacie napadu zginęło trzech bojowników Armii Narodowego Wyzwolenia Papui Zachodniej (TPN-PB): Ganti Gwijangge, Werak Lokbere i Arikheba Kogoya.

W reakcji na to zdarzenia Egianus Kogoya, dowódca 3. Regionalnego Komanda Obronnego TPN-PB, zapowiedział odwet. Celem ataku mogą być nie tylko funkcjonariusze aparatu bezpieczeństwa (TNI/Polri), ale także przedstawiciele władz regencji, pracownicy służby cywilnej (PNS-Pegawai Negeri Sipil). Bojownicy TPN-PB uczcili śmierć towarzyszy, ogłaszając żałobę narodową (Duka Nasional).

MINA CIĘŻKO ZRANIŁA 10-LETNIA UCZENNICĘ

Regencja Intan Jaya to jeden z najbardziej zapalnych obszarów w okupowanej przez Indonezję Papui Zachodniej. W ostatnim czasie liczne były tam przypadki tortur, czy też przypadkowe

ofiary cywilne, będące efektem interwencji militarnych zintegrowanych sił indonezyjskiej armii i wojska (TNI/Polri).

W dniu 14 listopada 2023 roku grupa uczniów i nauczycieli Szkoły Podstawowej Katolickiej Fundacji Kształcenia i Szkolnictwa w Dystrykcie Titigi w Prowincji Papua Środkowa zorganizowała pokojową demonstrację. Jej powodem było niezadowolenie z działań zintegrowanych sił TNI/Polri, jakie są przyczyną ofiar wśród ludności cywilnej, zwłaszcza wśród dzieci. W dniu 9 listopada 2023 roku, 10-letnia uczennica Misana Hasinijau została ciężko ranna w nogi w wyniku nastąpienia na minę, podłożoną przez funkcjonariuszy TNI/Polri na drodze do szkoły.

Protest przed budynkiem biura Regenta Intan Jaya został zorganizowany w imieniu Forum Opieki nad Pokoleniami (Forum Peduli Generasi Daerah Intan Jaya), którego zwierzchnikiem jest Yohanes Weya.

STARCIA W INTAN JAYA

Aibon Kogoya, dowódca batalionu TPN-PB Ndulamo bierze na siebie odpowiedzialność za atak na zintegrowane siły indonezyjskiego wojska i policji, do którego doszło 22 grudnia 2023 roku w pobliżu bazy wojskowej w Mbamogo. Według Aibona Kogoyi, dowódcy wojskiego TPN-PB w regencji Intan Jaya w ataku tym zginęło dwóch funkcjonariuszy aparatu bezpieczeństwa, a nie jeden, jak twierdził Bayu Suseno, szef Agencji Informacyjnej tzw. Operacji Pokojowej Cartenz (Kepala Satgas Hubungan Masyarakat Operasi Damai Cartenz). Suseno wcześniej poinformował o śmierci funkcjonariusza policji, Bharada Bonifasiusa Jawy, który został raniony w prawą pachę.

W trakcie zdarzenia ostrzelano 3 samochody typu pick-up, którymi indonezyjscy żołnierze i policjanci udali się na miejsce podłożenia miny w pobliżu wioski Titigi, na którą 9 listopada 2023 roku nastąpiła Misana Hasimijau, uczennica szkoły podstawowej. Funkcjonariusze, którzy zostali rażeni

znajdowali się w jednym spośród trzech ostrzelanych samochodów. Aibon Kogoya wyjaśnił, iż w pewnym momencie wycofał swoich podkomendnych, ponieważ Indonezyjczycy odpowiedzieli na ten atak z bardzo dużą siłą.

Akcja zbrojna batalion Ndulamo w obszarze, jak twierdzą jego członkowie, miała na celu wypędzenie z Papui wszelkich spółek wydobywczych, w tym: 1) PT Freeport Indonesia działającą w Timice; 2) zablokowanie wznowienia eksploatacji górniczej w Bloku Wabu w Intan Jaya; a także 3) zablokowanie wydobycia ropy naftowej i gazu ziemnego w Dystrykcie Agimuga.

TPN-PB W OFENSYWIE: LUDZIE GINĄ W REGENCJI PUNCAK

W dniu 17 sierpnia 2023 roku w Regencji Puncak (prowincja Papua Środkowa – Papua Tengah) zachodniopapuascy partyzanci pod wodzą Titusa Muriba podpalili budynek lokalnej szkoły średniej i ostrzelali funkcjonariuszy zintegrowanych sił indonezyjskiego wojska i policji (TNI/Polri). W wyniku podpalenia spłonęła biblioteka. Jak informuje Ignatius Ady Prabowo wysoki rangą dowódca Policji Republiki Indonezji, reprezentujący policyjną agencję informacyjną, kłęby czarnego dymu zaobserwowano o godzinie 13.28 czasu wschodnioindonezyjskiego (WIT-Waktu Indonesia Timur). Funkcjonariusze TNI/Polri z Dystryktu Ilaga (Ilaga to stolica Regencji Puncak) zrezygnowali z pościgu, w obawie przed wpadnięciem w przygotowaną zasadzkę, która mogłaby pochłonąć wiele ofiar.

W dniu 24 listopada 2023 roku, we wsi Jambul, w zachodniej części dystryktu Beoga (regencja Puncak, prowincja Papua Środkowa – Papua Tengah) doszło do ataku Armii Narodowego Wyzwolenia Papui Zachodniej (TPN-PB) na pracowników budowlanych, zatrudnionych w lokalnym ośrodku zdrowia (Puskesmas Beoga). W wyniku ataku zginęło 3 pracowników, a 2 innych zostało rannych.

Nyoman Ponia, szef indonezyjskiej policji w regencji Puncak, poinformował, że atak nastąpił o godzinie 15.00 czasu lokalnego, a także, że funkcjonariusze indonezyjskiego wojska i policji (TNI/Polri) ewakuujący 2 rannych zostali dodatkowo ostrzelani przez papuaskich partyzantów.

W informacji przesłanej do redakcji „Tabloid Jubi” przez aplikację Whats App, Nyoman Ponia dodał, że mieszkańcy wioski zgromadzili się w lokalnym kościele (Gereja), celem zachowania bezpieczeństwa, a dwóch ocalonych pracowników odbywa proces leczenia w Ośrodku Zdrowia w Beoga (Puskesmas Beoga).

Podobny atak nastąpił nieco miesiąc wcześniej, 19 października 2023 roku. Jego ofiarą padli pracownicy budujący lokalny ośrodek zdrowia (Puskesmas Kepala Air). Jak oświadczył Faizal Ramadhani, dowódca, tzw. Operacji Pokojowej Cartenz, w wyniku tego ataku zginął 1 pracownik, 2 zostało rannych, a 19 zostało ewakuowanych. Inny wysoki rangą dowódca, Bayu Suseno poinformował, że ofiara to mężczyzna znany jako Otto. Dwóch rannych Indonezyjczyków, jak i zmarły Otto zostali ewakuowani do Szpitala w Puncak (Rumah Sakit Kabupatten Puncak), natomiast ocaleni na posterunek indonezyjskich służb.

Sebby Sambom, rzecznik Armii Narodowego Wyzwolenia Papui Zachodniej (TPN-PB) stanowczo podkreśla w swych oświadczeniach, że naród Papui Zachodniej nie chce żadnych inwestycji infrastrukturalnych, ze strony Zjednoczonej Republiki Indonezji (NKRI) w związku z czym indonezyjscy transmigranci przebywający na terenie, gdzie prowadzone są walki muszą go opuścić, albo będą traktowani jako szpiegzy (mata-mata), członkowie wywiadu (BIN -Badan Intelijen Negara), albo zamaskowani członkowie zintegrowanych sił indonezyjskiego wojska i policji (TNI/Polri). Te krytyczne obszary to regencje: Puncak Jaya, Mimika, Intan Jaya, Puncak, Nduga, Pegunungan Bintang, Yahukimo oraz Sorong i Maybrat.

ZABÓJSTWA I PRZYPADKI ŚMIERTELNE W PUNCAK JAYA

W dniu 31 października 2023 roku funkcjonariusze indonezyjskiej policji zastrzelili 26-letniego Tendiera Telenggena w Regencji Puncak Jaya (wieś Wuyukwi w Dystrykcie Mulia). Ofiara cierpiała na zaburzenia psychiczne, posiadała także wiatrówkę, na którą nie miała zezwolenia. Podejrzenie, że Tendier Telenggen jest członkiem TPN-PB było przyczyną pościgu i otwarcia ognia z broni maszynowej do mężczyzny, którego niestety nie udało się uratować w miejscowym szpitalu (Rumah Sakit Puncak Jaya). Kiedy rodzina zmarłego pojawiła się na miejscowym posterunku, celem zabrania zwłok, policjanci nie chcieli wydać jego ciała. Ostatecznie przychyłili się do próśb członków rodziny, ale okazało się, że zwłoki zostały wcześniej spalone. Przedstawiciele Instytutu Pomocy Prawnej (LBH – Lembaga Bantuan Hukum) uznali ten przypadek za rażące złamanie norm prawnych i obyczajowych.

WALKI I STARCIA W REGENCJI NDUGA

W sobotę 25 listopada 2023 roku doszło do konfrontacji zbrojnej indonezyjskich sił, reprezentowanych przez wojska piechoty zmechanizowanej (Satgas Yonif Mekanis Raider 411/Pandawa) z Armią Narodowego Wyzwolenia Papui Zachodniej (TPN-PB) w Regencji Nduga, a więc w obszarze, w którym od 7 lutego 2023 roku uwięziony był jako zakładnik pilot Philip Mark Merthens. W wyniku konfrontacji zbrojnej zginęło 4 członków indonezyjskiej armii (TNI). Informację tę potwierdził Maruli Simanjuntak, wysoki rangą dowódca indonezyjski. Dodał, że żołnierze, którzy zginęli, pełnili obowiązki w ramach BKO KODAM XII Cenderawasih.

KONFRONTACJA ZBROJNA W DYSTRYKCIE AIFAT TIMUR W REGENCJI MAYBRAT

Sebby Sambom, rzecznik Armii Narodowego Wyzwolenia Papui Zachodniej (TPN-PB) poinformował, iż 30 listopada 2023 roku w dystrykcie Aifat Timur w indonezyjskiej prowincji Papua Barat Daya, doszło do konfrontacji zbrojnej Regionalnego Komanda Obronnego (KODAP) pod dowództwem Manreda Fatema z połączonymi siłami indonezyjskimi armii i policji (TNI/Polri). W rezultacie starcia, jakie miało miejsce o 15.25 czasu lokalnego we wsi Ayata, zginęło 3 indonezyjskich żołnierzy.

Po tym starciu partyzanci papuascy przenieśli się do wsi Aimasa, gdzie utrzymali się przez około godziny, ale zmuszeni byli się wycofać, po tym jak funkcjonariusze TNI/Polri poczęli ostrzeliwać ich z broni wyposażonej w tłumiki. Manfred Fatem wystosował ostrzeżenie do indonezyjskich transmigrantów oraz Papuasów, aby szybko opuścili pole walki, jakie rozciąga się od wsi Sori aż do Ayata.

Daniel TM Silitonga, dowódca policji w obszarze nie potwierdził informacji napływających ze strony TPN-PB, zapowiedział jednakże, że pościg za bojownikami będzie prowadzony z całą determinacją, sprawcy zaś zostaną schwytani żywi lub martwi.

STRZELANINA W DYSTRYKCIE AIFAT SELATAN W REGENCJI MAYBRAT

Sebby Sambom, rzecznik Armii Wyzwolenia Papui Zachodniej poinformował, że w dniu 25 grudnia 2023 roku, Regionalne Komando Obronne (Komando Daerah Pertahanan) IV Sorong Raya dokonało ataku na posterunek wojskowy – Pos Satgas Pamtas 133/YS Bousha w dystrykcie Aifat Selatan (Południowy Aifat) w Regencji Maybrat.

Raport do Rzecznika TPN-PB przesłali: Manfred Fatem, zastępca Komendanta Operacji; Deny Moss, głównodowodzący w tym regionie, a także Arnoldus Yansen Kocu, komendant operacji. W raporcie donieśli o ostrzelaniu dwóch funkcjonariuszy indonezyjskiej armii (TNI – Tentara Nasional Indonesia): Kopda Hedrianto i Pratu Frengky Gulo. Pierwszy zmarł w wyniku ran odniesionych w głowę; jego zwłoki zostały ewakuowane do rodzinnej wsi w Jambi (Regencja Puncak). Drugi żołnierz został ciężko ranny w brzuch i walczył o życie w szpitalu.

Konfrontację zbrojną i jej skutki potwierdza również strona indonezyjska, a dokładniej Inf. Syawaluddin Abuhasan, zwierzchnik Biura Informacyjnego (Kepala Penerangan) KODAM XVIII Kasuari.

Sebby Sambom przypomniał, że walka zbrojna w Papui Zachodniej będzie prowadzona dopóki nie będą miały miejsce negocjacje przy udziale Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ), zakończone uznaniem pełnej niepodległości jego ojczyzny.

ATAK TPN-PB NA KOPALNIĘ W REGENCJI YAHUKIMO. ZGINĘŁO 13 GÓRNIKÓW

Sebby Sambom, rzecznik Armii Narodowego Wyzwolenia Papui Zachodniej (TPN-PB) oświadczył, że 16 października 2023 roku Czternaste Regionalne Komando Obronne (XVI Yahukimo) dokonało ataku na kopalnię w Kali I w Dystrykcie Seradala w regencji Yahukimo położonej w prowincji Papua Górska (Papua Pegunungan).

Sebby Sambom stanowczo podkreślił, że wielokrotnie ostrzegano cywilnych obywateli Indonezji, będących transmigrantami, aby opuszczali wszelkie wrażliwe obszary, gdzie toczą się walki zbrojne, ponieważ w przeciwnym wypadku bojownicy TPN-PB będą traktowali ich jako intruzów wspomagających lub realizujących kolonialny wysiłek Indonezji służący ostatecznemu podbiciu ziem papuaskich. Według rzecznika TPN-PB kopalnia (jak

wszystkie inne w Papui Zachodniej) jest nielegalna i stanowi element bezprawnej kolonizacji i eksploatacji zasobów naturalnych Papui Zachodniej.

Faizal Ramdhani, dowódca tzw. Operacji Pokojowej Cartenz, prowadzonej pod auspicjami indonezyjskiego wojska i sił specjalnych poinformował że w ataku zginęło 7 górników. Bojownicy papuascy spalili również obóz górniczy i znajdujące się w obszarze prac 3 koparki i 2 ciężarówki. Atak przeżyło 11 górników spośród, których 7 odniosło rany kwalifikowane jako lekkie.

Niespełna dwa tygodnie później (27.10.2023) indonezyjska policja poinformowała, że znalazła ciała kolejnych sześciu cywilów „zabitych w ataku separatystów na poszukiwaczy złota”, co zwiększyło liczbę ofiar śmiertelnych do 13 osób. Wszystkie ofiary były poszukiwaczami złota, którzy legitymowali się rodowodem pozapapuaskim. Większość z nich pochodziła z południowego Sulawesi, jedna osoba przybyła do regionu z północnej Sumatry. Atak z 16 października indonezyjskie służby zakwalifikowały jako „najgorszy incydentów od grudnia 2018 roku, kiedy rebelianci zabili 19 robotników drogowych i żołnierza”, pracujących przy budowie mostu dla firmy Istaka Karyah.

WALKI W POBLIŻU ZIEM LEGENDARNEGO LUDU

Żyjący na drzewach lud Korowai często pobudzał wyobraźnię zachodnich podróżników, pragnących spotkać się z ostatnimi nieskontaktowanymi ludami. Obecnie tereny zamieszkane przez tą grupę etniczną są miejscem zaciętych walk między Armią Narodowego Wyzwolenia Papui Zachodniej (TPN-PB) oraz zintegrowanymi siłami indonezyjskiego wojska i policji (TNI/Polri). W ostatnich latach w tym regionie tworzone są nielegalne obozy i punkty służące nielegalnemu wydobywaniu złota. Przedsięwzięcia te często nadzorowane są przez

indonezyjskich funkcjonariuszy i administratorów. Inwazyjna działalność, tak jak w przypadku Amazonii, odbywa się przy wykorzystaniu wysoce toksycznej rtęci.

Bocor Sobolim, dowódca 16. Regionalnego Komanda Obronnego TPN-PB w regionie Yahukimo Korowai (KODAP XVI Yahukimo Korowai) poinformował, że w niedzielę 27 sierpnia 2023 roku jego oddział przeprowadził atak na indonezyjskich funkcjonariuszy i poszukiwaczy złota. Partyzancka zasadzka miała miejsce między godziną 12.00 a 13.00 czasu lokalnego (WIT-Waktu Indonesia Timur) w Kali Merah w dystrykcie Awibon Korowai. Jest to region pograniczny pomiędzy regencjami Yahukimo i Pegunungan Bintang. W wyniku tego ataku zginął jeden członek indonezyjskiego wywiadu oraz dwóch indonezyjskich policjantów. 9 innych osób górników bądź funkcjonariuszy zostało ciężko rannych. Partyzanci TPN-PB nie ponieśli żadnych strat.

Bocor Sobolim przekonuje, że walka partyzancka prowadzona przez niego ma na celu niedopuszczenie do tego, aby zagraniczne kompanie wydobywcze weszły do regionu Korowai, a nadto by wypędzić z całej Papui Zachodniej pozostałe przedsiębiorstwa prowadzące tego typu kolaboracje z indonezyjskim rządem, kosztem wolności, zdrowia, dobrostanu ekologicznego, bezpieczeństwa żywnościowego i ekonomicznego ludu papuaskiego. Ta walka prowadzona jest pod naczelnym dowództwem Gen. Goliatha Tabuniego, oraz Komendanta Operacji Legakaka Telenggena. Tym dowódcom Bocor Sobolim deklaruje wierność, demonstrując świadomość spójności struktury TPN-PB.

Autorstwo: Rafał Szyborski, Damian Żuchowski

Źródła: Wolnemedi.net, „Latarnik Papuaski”, „Krew Papuasów”, „Free West Papua Campaign Poland”

WYBRANA ŹRÓDŁOGRAFIA

1. „Bunuh 5 OAP Jemaat Gereja Kingmi Papua di Yahukimo, Letkol Mar Alex Zulkarnain diduga telah terpapar Radikalisme Islam”, <https://westpapuanews.org/bunuh-5-oap-jemaat-gereja-kingmi-pap>

ua-di-yahukimo-letkol-mar-alex-zulkarnain-diduga-telah-terpapar-radikalisme-islam

2. „Merasa tak aman, guru dan siswa SD YPPK Titigi demo di Kantor Bupati Intan Jaya”,
<https://jubi.id/polhukam/2023/merasa-tak-aman-guru-dan-siswa-sd-yppk-titigi-demo-di-kantor-bupati-intan-jaya/>

3. „TPNPB akui lakukan penembakan di Intan Jaya”,
<https://jubi.id/polhukam/2023/tpnpb-akui-lakukan-penembakan-di-intan-jaya/>

4. „Kontak tembak terjadi di Titigi, satu personel Damai Cartenz meninggal”,
<https://jubi.id/polhukam/2023/kontak-tembak-terjadi-di-titigi-satu-personel-damai-cartenz-meninggal/>

5. „3 pekerja pembangunan Puskesmas di Beoga Barat tewas diserang kelompok bersenjata”,
<https://jubi.id/tanah-papua/2023/3-pekerja-pembangunan-puskesmas-di-beoga-barat-tewas-diserang-kelompok-bersenjata/>

6. Raymond Latumahina, „Detik-detik Mencekam KKB Bakar Perpustakaan Sekolah di Puncak Papua Tengah”,
<https://www.detik.com/sulsel/hukum-dan-kriminal/d-6884339/detik-detik-mencekam-kkb-bakar-perpustakaan-sekolah-di-puncak-papua-tengah>.

7. „4 Prajurit TNI Meninggal Usai Kontak Tembak dengan KKB di Nduga”,
<https://www.cnnindonesia.com/nasional/20231127091340-12-1029381/4-prajurit-tni-meninggal-usai-kontak-tembak-dengan-kkb-di-nduga>

8. „TPNPB OPM Klaim Tembak Mati Tiga Prajurit TNI di Maybrat”,
<https://jubi.id/tanah-papua/2023/tpnpb-opm-klaim-tembak-mati-tiga-prajurit-tni-di-maybrat/>

9. Adlu Raharusun, „TPNPB bertanggung jawab atas penembakan

dua prajurit TNI di Maybrat",
<https://jubi.id/tanah-papua/2023/tpnpb-bertanggung-jawab-atas-penembakan-dua-prajurit-tni-di-maybrat/>

10. „TPNPB nyatakan bertanggung jawab atas penyerangan tambang di Yahukimo”,
<https://jubi.id/polhukam/2023/tpnpb-nyatakan-bertanggung-jawab-atas-penyerangan-tambang-di-yahukimo/>

11. „Bocor Sobolim klaim tembak mati 3 aparat keamanan Indonesia, sembilan lainnya luka berat”,
<https://jubi.id/polhukam/2023/bocor-sobolim-klaim-tembak-mati-3-aparat-keamanan-indonesia-semilan-lainnya-luka-berat/>

12. „Pasca peristiwa Kramomongga, 12 orang diamankan polisi, LP3BH Manokwari pertanyakan tewasnya 5 warga sipil”,
<https://jubi.id/polhukam/2023/pasca-peristiwa-kramomongga-12-orang-diamankan-polisi-lp3bh-manokwari-pertanyakan-tewasnya-5-warga-sipil/>

13. „LP3BH Manokwari Serahkan Laporan tentang Dugaan Pelanggaran Hak Asasi Manusia (HAM) Berat di Distrik Kramomongga ke Komnas HAM”,
<https://papua-barat.wahananews.co/utama/lp3bh-manokwari-serahkan-laporan-tentang-dugaan-pelanggaran-hak-asasi-manusia-ham-berat-di-distrik-kramomongga-L3GFvj23hg>